

Knižná predloha

Pavol Dobšinský

RUŽOVÁ ANIČKA

vydavateľstvo Tatran

Rozhlasové spracovanie

RUŽOVÁ ANIČKA

Autorka textu: **Dana Garguláková**

Dramaturgia: **Zuzana Grečnárová**

Hudobná dramaturgia: **Miroslav Nemeč**

Zvuková realizácia: **Lubica Olšovská**

Réžia: **Táňa Tatlánková**

Osoby a obsadenie:

Anička	Zuzana Porubjaková
Macoča	Michaela Čobejová
Beta	Táňa Pauhofová
Janko	Michal Klučka
Maliar	Ján Gallovič
Sasanka	Zuzana Kapráliková
Kráľovná	Zuzana Mauréry
Viktória	Kristína Turjanová
Filip	Peter Sklár
Hlasy	Frederika Košťálová, Romana Dang Vanová, Jana Ovšonková, Dominik Sedláček, Patrik Vyskočil, Richard Autner, Dáša Móderová

Premiéra: 25.12.2009

Minutáž: 36'36

Úvodná hudba

Zvuk: kvákanie kačíc, žblnkot väčšieho potoka...

Anička: (prichádza, milo)...Dobré ráno, kačičky,...priniesla som vám chlebík...

Zvuk: kvakot kačíc

Macocha: (prichádza, kričí)...Anča!...Už zase krmiš tú divú háved'?!

Zvuk: kačky na jej slová reagujú sykotom

Anička: (nesmelo)...Bola to len kôrka...

Macocha: Ja ti dám len!...Nemám chleba na rozdávanie!

Zvuk: kačky začnú nepokojne kvakotať a trepú krídlami o vodu

Macocha: Čo ste sa pojašili, kačky sprosté?...Aha, ako sa do mňa pustili!...Tuším by ma do tej hĺbočiny chceli stiahnuť!... (tleskne)...Kšit!...Už aj sa practe!...(k Aničke)...Iba čo ťa od roboty zdržiavajú!...

Anička: (bráni sa)...Už som všetko porobila,...Strakuľu podojila, dvor pozametala...

Macocha: A moju Betku kto obriadi?...Vrkoče jej zapletie, ha?...

Anička: (prekvapene)...Veď ešte spí...

Macocha: Už nie!

Anička: Nezvykne tak skoro vstávať...

Macocha: Načo by aj!...Nech si oddýchne!...Dnes ideme na jarmok! Už som prikázala Janovi zapriahať!

Anička: (s nádejou)...Na jarmok?! Prosím, môžem ísť s vami?...

Macocha: (milostivo)...Výnimočne!...

Anička: (radostne)...Ďakujem vám, pani matka...

Macocha: (schladí ju)...Neberiem ťa tam pre zábavu!... Budeš plátno pre predávať!

Anička: (opatrne)...A Betka...?

Macocha: (bojovne)...Čo?!

Anička: (nesmelo)...Keby ona plátno ponúkala a ja by som ho merala, boli by sme raz dva hotové...A zvýšilo by nám aj na zábavu...Rada by som sa šla pozrieť na muziku...Od oteckovej smrti som tam nebola...

Macocha: A načo tebe treba chodiť na muziku?!...To je len pre dievky, ktoré si ženíchov hľadajú!...A teba si bez vena aj tak nikto nevezme!

Anička: A vari mi nebohý otecko nič nezanechal?!

Macocha: Ten zanechal akurát dlhy a dva hladné krky navyše!...Nebyť mojej láskavosti, tak pôjdete s bratom po žobraní...!

Beta: Anča, kde toľko trčíš?...Čo si mám sama stužky pigľovať?!

Macocha: Utekaj jej pomôcť ty nevďačnica, nech neprídeme na jarmok poslední!...

Hudobný predeľ

Zvuk: potok

Sasanka: (nahnevane)...Počula si?

Viktória: Chudera Anička! Macocha jej ani kúsok radosti nedožičí!...

Sasanka: Mali by sme jej pomôcť...Sme predsa vodné víly!

Viktória: Ktoré sa vedia meniť iba na kačky...Akoby si nevedela, Sasanka, že Aničke dokáže pomôcť len naša kráľovná...

Sasanka: (rozhodne)...Tak ideme za kráľovnou, Viktória...

Viktória: (vzdychne a pubert'ácky hundre)...To zase bude rečí!...

Hudobný predeľ

Zvuk: atmosféra jarmoku

Hlasy: Hrnce, krčahy...Metly,...nech sa páči,...pravé, vrbové...Medovníky, ...sladučky, voňavé...

Anička: Bielučké plátienko,...kúpte si, dobrí ľudia...

Janko: (prichádza)...Ešte ťa od toho státia nebolia nohy, sestrička?

Anička: Janko, čo tu robíš?!...Macocha s Betkou sa o chvíľu vrátia, a keď zistia, že si nechal kone bez dozoru, bude zle...

Janko: Už sa ich toľko neboj. Zazrel som ich, ako sa pristavili pri kaukliaroch... Aha, čo som ti priniesol...

Anička: Papierová ružička!...Odkiaľ ju máš?

Janko: Vystrelil som ju pre teba na strelnici!...Aby si nebola taká smutná...

Anička: Ďakujem ti, braček,...to je najkrajší darček, aký som dostala...(pobozká ho)...Ale teraz sa už rýchlo vráť ku koníkom, aby sa ti neušli macochine buchnáty...

Hudobný predeľ

Zvuk: atmosféra vodného kráľovstva

Kráľovná: Zase ste bez môjho zvolenia opustili naše vodné kráľovstvo?! Varujem vás milé víly! S ľuďmi zažijete iba trápenie!

Sasanka: Ale Anička si takú krivdu nezaslúži!...

Viktória: Je láskavá a pracovitá...

Sasanka: Milá a čestná...
Viktória: A má nás rada!
Sasanka: Je to naša priateľka!
Viktória: Ty sama si nás učila, že priateľom treba pomáhať!
Sasanka: Veľmi ťa prosíme, kráľovná, pomôž jej...
Kráľovná: Za vašu neposlušnosť by som vás mala potrestať,...ale páči sa mi, ako veľmi vám záleží na tom dievčati...Uvidíme, čo môžem pre ňu urobiť...
Sasanka: Takže jej pomôžeš?
Viktória: Má právo byť šťastná...
Kráľovná: Možno, ale o tom sa musím presvedčiť sama...
Sasanka: A ako?
Kráľovná: Vyskúšam ju...Urobím niečo, s čím nepočíta a uvidíme, ako sa s tým vysporiada...
Viktória: Čo to znamená?
Kráľovná: To znamená, vy dve všetečnice, že nech sa s ňou bude diať čokoľvek, nebudete sa do ničoho miešať!...Sľubujete?
Obe: Áno, kráľovná...

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra jarmoku

Maliar: (prichádza)...Dobry deň, dievča...
Anička: Aj vám, pane...Kúpte si plátno,...nech sa páči...
Maliar: (obdivne)...Hm,...jemnučké je, ako hodváb. Ktože ho tkal?
Anička: (skromne)...To ja, pane...
Maliar: Nechaj si toho pána...Som iba potulný maliar...Chodím po svete a maľujem obrázky za miskú jedla...A ty po koľko predávaš tú nádheru?
Anička: Zlatku za lakeť...
Maliar: (hvizdne)...Nie si z lacného kraja...
Anička: Tak mi macocha nakázala...
Maliar: Hm...Rýchlo chce zbohatnúť na tvojej robote...A čo by si chcela za kúsok len o málo väčší ako moja dlaň?...Potrebujem si doň štetce zabaliť...
Anička: Taký vám vďačne odstrihnem aj zadarmo...
Maliar: To by si pre mňa urobila?
Anička: Kúsok handričky nás z biedy nevytrhne....

Maliar: Máš dobré srdce...Ako sa voláš?

Anička: Anička...

Maliar: Vieš ty čo, Anička?...Ja ti zato namaľujem tvoj obrázok...Taký pekný úsmev nemá každý...Určite máš milého, ktorý by bol rád, keby ho mal zvečnený...

Anička: Mám len staršieho brata...A túto ružičku mi daroval, aby ma potešil...

Maliar: To nemáš málo...

Anička: Nest'ážujem sa...Môj Janko je ten najlepší braček na svete...

Maliar: Páči sa mi, keď súrodenci v dobrom nažívajú...Som si istý, že bude mať z tvojho obrázku rovnakú radosť, ako ty z jeho ružičky...Zastokni si ju do vlasov...

Anička: Keď inak nedáte...

Maliar: Pristane ti!...

Zvuk: čarovný motív ružičky

Anička: (prekvapene)...Čo sa to robí?...Akoby ma po vlasoch hladkala nebohá mamička...

Maliar: (vyhŕkne)...Dievča, veď ty máš vlasy plné ruží!...Teda, videl som všelijaké zázraky, ale aby pred mojimi očami rozkvitlo dievča do takej krásy...

Anička: To naozaj?!

Maliar: Vydrž chvíľu, kým ťa namaľujem a sama sa presvedčíš...

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra jarmoku

Komparz: šum...Podťe sa pozrieť...Čo sa deje?...Také čosi...Nevídané...

Macocha: (prichádza, radostne)...Aha, Betka, koľko ľudí chváli naše plátno... Už počujem zvonieť zlatky...(začne sa pretláčať) ... Uhnite, ...vari ma k vlastnému tovaru nepustíte? (prekvapene zhíkne, lapá do dychu)...No toto!...Betka, štipni ma, či sa mi nesníva!

Beta: Mama! Celá ste zbledli! Čo ste ducha videli?

Macocha: Dobre sa ty pozri, kto je tá krásavica, čo ju maliar maľuje!

Beta: (zabehne jej)...Ale veď to je,...Anča!!!...Tá je krásna!...Mama, veď mi odplaší všetkých pytačov!... (fňuká)...Urobte niečo, nech na ňu ľudia prestanú vyvalovať okále!

Macocha: (okríkne ľudí až jej preskočí hlas)...Čo tu všetci podaromnici postávate, ha?...Ak nechcete plátno kupovať, chodte s pánombohom...

Komparz: šum, rozchádzajú sa...Videli ste to?...Krása nebeská...Doma mi neuveria...

Maliar: Vy máte ale ostrý jazyk, gazdiná...

Macocha: Na povalačov treba ísť z ostra!...To platí aj na teba, potrimiskár!...Poriadnou prácou sa uživiť nevie...Zbaľ si svoje farbičky a nech ťa tu už nevidím!...A ak ti tuto Anča sľúbila za tú tvoju mazanicu nejaké groše, odo mňa nedostaneš nič!

Maliar: Od vás by som si nevzal ani hlt vody, čoby som mal od smädu zomrieť!... Určite by bol otrávený od toho jedu, čo okolo seba prskáte!... A nemusíte ma vyháňať, práve som skončil...Tu je tvoj obrázok, dievča...Odo mňa...na pamiatku...

Macocha: Tsch!

Maliar: Dúfam, že ti prinesie šťastie...(odchádza a ešte volá)...Zbohom, ružová Anička.

Anička: S pánombohom...A ďakujem vám...

Macocha: Mne by si sa mala poďakovať!...Keby som nebola prišla včas, určite by nás obral o všetko, čo si za plátno utržila!...Človek ťa ani na chvíľu nemôže spustiť z očí...! A zlož si z hlavy ten ružový veniec!...Vyzeráš ako divožienka!

Anička: Nemôžem...Ruže mi k vlasom prirástli...

Beta: Mamo, ona sa nám ešte aj vysmieva!

Macocha: Veď počkaj!...Ja ťa ich raz- dva zbavím!

Anička: Au, prestaňte ma kvákať!...To bolí!...(plače)...Au!...Au!

Macocha: Čo sú to za figle?

Beta. V tom má určite prsty ten maliar!

Macocha: Ktovie akou gebuzinou jej hlavu natrel...

Beta: Keby to čo bolo, aj ja chcem byť taká krásna!...(kričí do vravy na jarmoku)...Hej, ty potrimiskár!...Vráť sa!...Stoj!...Počuješ?!...

Macocha: Iba čo si hlas vykričíš, dcérenka...Toho už nechytíme...

Beta: A ty čo sa vyškieraš, ružová maškara?!...Aj keby som ti mala všetky vlasy vytrhať, tak ti zničím tú parádu!

Anička: Zľutuj sa , Betka...Au, au!(plače)

Janko: (pribieha)...Daj od nej tie ruky preč, lebo ťa hneď naučím slušným móresom!

Beta: (zapiští)...Nedotýkaj sa ma!...(reve) Ááááuuu!!!

Janko: No,...aké to je, keď ťa niekto ťahá za pačesy, ha?!

Beta. (reve) Au!...Au!...Pomóóó, maaaa, ten blázon ma zmárni!

Macocha: Už aj ju pust', ty oplan, lebo ti takú jednu vytnem!

Janko: (bráni sa pred jej údermi, dychčí)...Dostala len čo jej patrí!

Macocha: Ved' aj ty!...Pod' ku mne, dcérenka, ukáž...veľmi ťa to bolí?

Beta: Moja hlava...Mamičienka moja...Akoby som ju v ohni mala, tak ma páli...

Macocha: Ukáž, nech ti pofúkam... Chúďatko moje,... ten ťa riadne došticoval...Musíme ísť za felčiarom, nech ti na to skorocel priloží... Počkaj, Jano!...Za to ťa dám zavrieť, až budeš čierny!... (odchádzajú, Beta fňuká, macocha vykrikuje, jej hlas zaniká vo zvukoch jarmoku)

Janko: (kričí za ňou)...Už aj pustím do gatí!

Anička: Janko, nemal by si ju dráždiť...S macochou nie sú žarty!...Radšej uteč, inak skončíš vo väzení!

Janko: To ťa tu mám s nimi nechať samú, sestrička?!

Anička: Horšie ako doteraz mi nebude...

Janko: Ved' ani nemám kam ísť!

Anička: Si pracovitý, nestratíš sa... Tu máš... Vezmi si so sebou môj obrázok... Nech budeš kdekoľvek, budem stále s tebou...

Janko: Aká si na ňom krásna, sestrička.....Hotová dievka na vydaj...Mal by som sa ti o dobrého ženícha postarať...

Anička: Teraz musíš myslieť hlavne na seba, Janko...Ak sa poponáhľaš, ešte dobehneš maliara, čo ten obrázok maľoval...Vyzná sa vo svete...Ak ho pekne poprosíš o pomoc, určite ti pomôže...

Macocha: (v diaľke vrieska)...Strážte!...Strážte!...Chyťte tamtoho papľuha!

Anička: Bež, braček, rýchlo...!...A nezabudni mi o sebe správu poslať!

Janko: Aj ty si dávaj na seba pozor, Anička...A tým dvom odkáž, že ak ti ešte skrivia čo len vlások, aj keby popod samé nebo lietali, nájdem si ich, a potom s nimi bude amen!

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra krajiny, vtáci, šum lístia

Janko: Nevieam, či som dobre spravil, že som im Aničku nechal napospas...

Maliar: Netráp sa...Nemal si na výber...V temnici by si jej nebol na veľkom osohu...Treba ti čo najskôr nájsť prácu za dobrú plácu, aby si sa mohol po ňu vrátiť...Čo vieš robiť?

Janko: Všetko okolo koní...

Maliar: Potom by som o niečom vedel...Za tými kopcami je biely kaštieľ ...Býva v ňom mladý gróf Filip...Má kone, ktorým niet páru v širokom okolí...No na svoje služobníctvo je prísny a nemá rád nepoctivosť....

Janko: Toho sa ja nebojím...

Maliar: Zájdi sa ho teda popýtať, či ťa zoberie do služby...

Janko: Veruže aj pôjdem...Ďakujem za radu...

Maliar: Vďačne, Janko...A dám ti ešte jednu...Počul som, že Filip si hľadá nevestu... Na bohatstve mu nezáleží...Chce najkrajšiu zo všetkých... Skús mu ukázať Aničkin obrázok...Ak nie je slepý, možno sa z vás stanú švagrovia...

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra veľkej miestnosti

Filip: Ty vravíš, že táto krásavica je tvoja sestra?!

Janko: Volá sa Anička, pane...

Filip: Je naozaj utešená!

Janko: A dobrá ako anjel...Muž, ktorý si ju vezme za ženu, bude tým najšťastnejším mužom pod slnkom...

Filip: Vravel si, že rozumieš koňom, no vyzerá to, že si skôr prefíkaný obchodník!

Janko: Pane, neprišiel som kupčiť s krásou svojej sestry....Len vám vravím, že krajšiu od nej už nenájdete...

Filip: Rád sa o tom presvedčím na vlastné oči...Ak bude naozaj najkrajšia na svete, stane sa mojou ženou a budem si ju ctíť a milovať ju do konca svojho života!...No ak si ma oklamal, aby si sa dostal k môjmu bohatstvu, pôjde, odkiaľ prišla a teba dám zaživa zamurovať do veže...

Janko: To je krutý trest, pane...

Filip: Ale spravodlivý! Môžeš sa slobodne rozhodnúť, či mi ju privedieš...

Janko: Už som sa rozhodol!

Filip: Hovor!

Janko: Urobím to!

Filip: Stojíš si za slovom, a to sa mi páči!...Hneď prikážem sluhom, aby pre ňu pripravili svadobné šaty a zapriahli do koča moje najrýchlejšie paripy...Sú také rýchle, že ich kopytá sa sotva zeme dotýkajú...Trúfaš si im robiť pohoniča?

Janko: Nezľaknem sa ničoho...

Filip: Potom zbytočne nestrácaj čas...

Hudobný predeľ

Zvuk: žblnkot potoka, kvakot kačičiek

Anička: Ach kačičky, Janko je preč sotva pár dní a mne za ním od žiaľu srdce puká...

Zvuk: kvakot kačiek

Anička: Nemať vás, tak by som si oči vyplakala, priateľky moje verné...

Zvuk: zastavenie koča, frkanie koní

Janko: Pfff!...(kričí)...Anička!

Anička: (prekvapene, šťastne)...Braček!...

Janko: Báľ som sa, aby som ťa našiel živú a zdravú...

Anička: (starostlivo)...Nemal si sa vracat', Janko...Macocho s Betušou ti stále na meno nevedia prísť!

Janko: Čo tam po nich!...Vrátil som sa po teba, sestrička!...Ani nevieš, aké veľké šťastie sa na teba usmialo!

Anička: O čom to hovoríš, Janko?

Janko: Neuveríš, čo sa mi stalo... Hneď, ako sme sa rozišli, stretol som...(hlas zaniká)

Hudobný predeľ

Zvuk: atmosféra potoka, kvakot kačiek

Sasanka: Pozri sa, Viktória, akí sú šťastní, že sú zase spolu...Už som myslela, že sa to všetko zle skončí...

Viktória: Kráľovná pripravila Aničke naozaj ťažkú skúšku...Macocho s Betušou ju za jej krásu nenávidia...

Sasanka: Ale zdá sa, že teraz ju čaká sladká odmena...Počula si, čo jej vrel Janko o tom grófovi?

Viktória: Hm...vraj je mladý a pekný...

Sasanka: (zasnene)...Aj meno sa mi páči...Filip...Myslíš, že sa do Aničky zaľúbi?

Viktória: Ak nie, potom musí mať srdce z kameňa...Veď je taká krásna!...Tie šaty čo jej priniesol Janko, jej veľmi pristanú!

Sasanka: (romanticky) Chcela by som byť pri tom, keď ju v nich prvý raz uvidí...

Viktória: A ja by som zase chcela vidieť, ako sa bude macocha s Betušou tváriť, keď s ňou Janko vojde na koči do ich dvora...

Hudobný predeľ

Beta: Mama, rýchlo poďte k oknu!

Macocha: (z vedľajšej miestnosti)...Čo horí?...Práve grošíky rátam...Nie je ich veľa, ale ak sa uskromníme, budem ti môcť kúpiť nejakú parádu!

Beta: Čert ber parádu!...Jano prišiel s Ančou na zlatom koči!

Macocha: (od vedľa)...Netáraj...Ten sa tu už neukáže!...Dobre vie, že by som na ňom všetky hrable polámala!

Beta: (s hrôzou)...Anča má na sebe šaty, aké nemá ani richtárova dcéra!...

Macocha: (pribieha)...Čože?...(prekvapene)...No namôjveru!...Vyzerajú ako svadobné!

Beta: (pochopí)...Naozaj!...(zlostne)...Tak ona sa bude vydávať a ja zostanem na ocot?!...Mama, robte niečo!

Macocha: Daj kutáč!

Beta: Ešte to tak!...Už raz ste mi šťastie odplašili, keď ste maliara poslali kadeľahšie!.. Radšej si ústa medom potrite!...Inak sa nikdy nedostaneme z tejto biedy!

Hudobný predeľ

Macocha: (falošne)...Čo sme si Janko, to sme si... Patrilo by sa nám pomeiť... Myslieť na Aničkino šťastie...Ty budeš celý deň v službe a pán gróf má aj iné povinnosti ako ískať Aničkine vlásky...Bude sama v cudzom svete...Kto jej bude oporou?

Janko: To už chvalabohu nie je vaša starosť!

Macocha: Akože nie, sme predsa rodina...

Janko: Pekná rodina...Boli sme vám dobrí iba na robotu!...Ale s tým je už koniec!

Macocha: (zlovestne)...Takže ty odmietaš našu úprimnú pomoc?

Janko: A vari ste dúfali v niečo iné?!

Anička: (prichádza)...Braček,...už mám všetko pobalené...Môžeme ísť!

Beta: (sykne)...Mama, hádam ich nenecháte samých odísť?!

Macocha: (ticho ju zahriakne)...Vydrž!...

Janko: Čo si to tam vy dve šepkáte?

Macocha: Iba vravím tuto Betke, aká bude z Aničky krásna nevesta...Však, Betka?!

Beta: (neochotne)...Hm...

Macocha: (falošne milo k Aničke)...Anička...Už ti len venček so závojom na hlave chýba, aby si bola najkrajšia na svete!

Janko: Anička má svoj venček z ružičiek a to jej stačí!... Poďme, sestrička,...čaká nás dlhá cesta...

Macocha: A to zase nie!...Vaši nebohí rodičia by sa v hrobe obrátili, keby bez mamičkinho svadobného venca k oltáru kráčala!...

Janko Čo to zase vymýšľate?

Macocha: Nič nevymýšľam! Váš otec mi na smrteľnej posteli na srdce kládol, aby som veniec ako oko v hlave pre Aničku opatrovala a vo svadobný deň jej ho...(dôrazne)... spolu s Betkou ako družičkou, na hlavu položila!...Však, Betka?

Beta: (vyhŕkne)...Hm...

Janko: Pekne ste si to vymysleli, ale mňa neoklamete!

Macocha. Bolo to posledné želanie vášho otca!... Musíš mi ho dovoliť splniť, Anička, inak nebude mať otcova duša v nebi pokoj.

Anička: Ale prečo ste mi o tom nikdy ani slovko nepovedali?

Macocha: (nevinne)... Ved' až teraz ti idú svadobné zvony vyzváňať!

Anička: (váhavo)...Ak je to pravda...

Macocha: Nech ma stihne spravodlivý trest, ak klamem!...Však, Betka?

Beta. (horlivo jej pomáha v hre)...Hm...

Janko: Never jej Anička!...Chcú sa iba na tvoju svadbu votrieť a šťastie ti odplašiť!

Anička: A čo ak to bola naozaj oteckova vôľa?...Svedomie by ma do konca života hrýzlo!...Janičko, prosím ťa...

Janko: (vzdychne)...Čo mám s tebou robiť, sestrička...Nech teda idú s nami!... (rázne)...No len čo sa ti venček hlavy dotkne, už ich nikdy viac nechcem vidieť!

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra potoka, kvakot kačičiek

Viktória: Slnko pomaly zapadá...Musíme sa vrátiť domov, Sasanka...Kráľovná nás bude o chvíľu hľadať...

Sasanka: Ešte chvíľočku počkajme...Anička určite príde...

Zvuk: približujúci sa klus koní, rýchly hrkot kolies koča, plieskanie biča

Janko: (s kozlíka)...Hijóó, hijóó...

Sasanka: (vzrušene)...Počuješ, Viktória ?!

Viktória: Čo?!

Sasanka: Vedela som, že na nás Anička nezabudne...

Viktória: Keby si na chvíľu prestala kvákať...Nič nepočujem...

Sasanka: (volá)...Anička!...Anička!...Tu sme!...

Zvuk: kvákanie kačiek

Macocha: (v koči) Ako sa tu len mäkko sedí...Človek by raz dva zadriemal, však, Betka?

Beta: (mrzuto)...Najskôr by tie kačky museli prestať kvákať!

Zvuk: hlasné kvákanie

Anička: (spamätá sa)...Janko, zastav...!...Zabudla som rozlúčiť s kačičkami!

Zvuk: búchanie na steny koča

Macocha: Nepočuje ťa, vietor mu okolo uší sviští...Kone letia ako splašené...

Anička: (zúfalo)...Čo teraz?!...

Beta: Hádám nezačneš kvôli kačkám slzy roniť?!

Anička. Sú to moje priateľky...Musím im dať zbohom!...

Zvuk: búchanie na steny koča

Anička: (kričí)...Janko, prosím...

Beta: Prestaň jačať!...Čo si rozum potratila?!...Chceš, aby sme si kvôli nim krky vykrútili, či čo?!

Macocha: (úlisne)...Počkaj, Betka...A ty sa upokoj. Anička...Môžeš vidieť svoje kačičky a netreba ti ani kone hamovať...

Anička: Ako to myslíte?

Macocha. O chvíľu sme na moste...Stačí, ak sa vykloníš z koča...

Anička: Keď ja sa bojím výšky...

Macocha: (milo)...Neboj sa!...My ťa s Betkou chytíme okolo pása!...Však, Betka?!

Beta: (pochopí, horlivo pritakáva)...Mhh..

Anička: Keď to inak nejde,...tak dobre,...urobím to!

Zvuk: hrkot koča po drevenom moste, zurčanie vody, kvákanie kačiek

Macocha: Priprav sa, Anička, už sme na moste!...Teraz sa vykloň...

Anička: (zakričí)...Kačičky moje,...tu som...

Zvuk: kvákanie kačíc

Anička: ...nikdy na vás nezabudnem...Ako rada by som vám ešte naposledy vaše zlaté pierka pohladkala...

Macocha: (povzbudzuje ju)...Tak sa vykloň ešte hlbšie!

Zvuk: kvákanie kačiek

Anička: (smeje sa)...Zbohom, moje milé, zbohom...

Macocha: (k Bete šeptom)...Rýchlo z nej stiahni šaty Betka, sama ju podržím!

Anička: (s hrôzou)...Čo to robíš, prečo ma vyzliekaš?!

Beta: Lebo žiadna svadba nebude!...A tam kde skončíš, ti stačí len spodnica!...
Teraz ju už môžete pustiť, mamó!

Anička: Niééé....

Zvuk: pád tela do vody sa mieša s hrmot kolies, dunením kopýt a kvakotom kačíc

Macocha: (škodoradostne)...Zbohom, ružová Anička...Nech ti je voda ľahká!

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra vodného kráľovstva

Kráľovná: Sklamali ste ma...Vravela som vám, aby ste sa nepletli do Aničkinho osudu!

Sasanka: Chceli sme sa s ňou iba naposledy rozlúčiť...Keby sme vedeli, čo sa stane, neboli by sme ju k sebe volali...

Viktória: Potrestaj nás, kráľovná, ale ju nechaj žiť!

Kráľovná: A aký trest navrhujete výmenou za jej život?

Sasanka: Vzdám sa svojej kačacej podoby a už nikdy neopustím vodné kráľovstvo...

Kráľovná: A ty, Viktória?

Viktória: Bez Sasanky sama nikam nepôjdem...

Kráľovná: Kvôli človeku sa chcete vzdať svojej slobody?

Sasanka: Anička za naše priateľstvo zaplatila oveľa vyššiu cenu...

Kráľovná: Dobre teda, prijímam vašu ponuku a vrátim Aničke život...

Viktória: Ďakujeme ti, kráľovná...

Kráľovná: A pretože si jej priateľstvo tak ceníte, dovoľím jej, aby sa stala jednou z vás...

Sasanka: Už sa nikdy nebude môcť vrátiť na zem?

Viktória: Aspoň jej macocha s Betušou nebudú môcť viac ublížiť, však, kráľovná?!

Kráľovná: O to sa postarám!.. Dostanú to, čo si zaslúžia!

Hudobný predeľ

Zvuk: príchod koča na kamennú dlažbu, zastavenie koní

Janko: Prrf...Stojte!

Filip: (prichádza)...Konečne ste tu!

Janko: (zoskočí z kozlíka)...Pane...Snažil som sa prísť čo najrýchlejšie...

Filip: Dobre, dobre...O ceste mi povieš neskôr...Teraz mi ukáž sestru!...

Zvuk: pobúcha na dvere koča

Janko: Vystúp, Anička...Pán gróf sa unúval osobne ťa privítať...

Beta: (vystupuje, vraví priškrteným hlasom)...Je to pre mňa veľká česť, pane...

Filip: Vitaj, na mojom zámku...Vidím, že moje šaty ti padnú ako uliate...

Beta: Ďakujem, pane...

Filip: A teraz si zlož z tváre závoj, prosím, nech môžem vidieť tvoju krásnu tvár...

Macocha: (teperí sa z koča)...Nerob to!...Ešte nie!

Filip: (prekvapene)...Čo je to za osobu?!

Janko: (hanbí sa)...Naša macocha!

Macocha: Aká macocha, Janko!...Veď sa o vás starám, ako rodná mať!

Filip: Nech je to kto chce!...Mojím rozkazom sa nebude nikto priečiť!

Macocha: (pokorne)...Akéže prieky, pán gróf...Chcem len, aby ste dodržali svoje grófske slovo a naskutku sa s Aničkou oženili...Pocivému dievčaťu sa predsa nepatrí vstúpiť do domu slobodného muža...Majte ohľad na jej česť, pane!...Čoby na to povedali ľudia?!

Janko: Spamätaj sa, stvora Božia, ak ti je život milý!...Pánu grófovi sa nekladú žiadne podmienky!

Filip: Počkaj!...(k macoche)...Splním sľub, čo som dal jej bratovi... Hneď tu si vezmem Aničku za ženu, ak bude taká krásna ako ju jej brat chválil... (milo)...Neboj sa ma, Anička...a smelo odhaľ svoju tvár!

Beta: (pokorne)...Ako si želáte, pane...

Zvuk: čarovný motív trnia

Beta: (zjojkne)...Jaj!...Akoby mi sto ježov na hlavu hodil... To pichá!...Mama, čo sa to deje?!

Macocha: (šepká)...Dievča nešťastné, veď ty máš namiesto vlasov trnie!

Filip: Čo to je za škratu?!...Ty si ma podviedol, chlapče!

Janko: Pane, verte mi, ja za to nemôžem!...To spískali tieto dve...Kam ste podeli Aničku, vy zmije?!

Beta: (šepne) Mama, zle je, utečme!

Macocha: (zachraňuje situáciu)...O kom to hovoríš, Jano ?

Janko: Predsa o mojej sestre!

Macocha: Betka je tvoja sestra!...Inú nemáš!

Janko: Klamú, pane...Musíte mi veriť!...Určite ju zmárnili...Sestričku moju úbohú!

Macocha: Načisto sa pomiatol pane...Ale ja som si to hneď myslela, keď nás pod hrozbou prinútil zahrať túto maškarádu!

Filip: Takže to vymyslel on?!

Macocha: A kto iný?...Lebo sa na váš majetok ulakomil!

Janko: To nie je pravda!

Filip: Sklamal si ma, Janko!...Okamžite ho zamurujte do veže!

Janko: (zúfalo)...Pane, prosím...

Filip: Darmo prosíš!...Varoval som ťa. Vedel si, čo ťa stihne, ak ma oklameš!.. Teraz znášaj trest ako chlap!

Janko: Nie o svoj život prosím, pane...Pokojne si ho vezmite!...Len zachráňte, Aničku...!

Macocha: Blázon!...Pane, vravím vám, že žiadna Anička nejestvuje!...

Filip: (prísne)...Ale ja som videl jej obrázok...

Macocha. Bohvie koho vám to vlastne ukázal...

Janko: Za toto sa raz obe budete smažiť v pekle!

Macocha: Pán gróf, ak ste spravodlivý, tak mu nedovoľte, aby nás urážal...

Janko: (pokorne a zúfalo)...Pane, prosím...

Filip: (znechutene)...Dost!...Prestaňte už !...Do veže s ním!

Macocha: A čo bude s nami, pane?

Filip: Practe sa mi z očí!...Ak vás tu ešte raz uvidím, tak ľahko vám to už neprejde!

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra vodného kráľovstva

Viktória: (prichádza)...Sasanka, nevidela si Aničku?...Mám pre ňu prekvapenie...

Sasanka: Aké prekvapenie?

Viktória. Uvidíš!...(volá)...Anička!

Anička: (prichádza)...Volala si ma, Viktória?

Viktória: Aha, čo som ti urobila...

Sasanka: Perlový náhrdelník!

Viktória: Perly som pre teba až v mori nazbierala...

Anička: (smutne)...Je krásny...

Viktória: (sklamane)...To je všetko, čo mi povieš?!

Anička. Ďakujem ti, Viktória...Vážim si tvoj dar...

Viktória: Tak prečo sa ani trošičku neusmeješ?...

Sasanka: Odkedy ti kráľovná vrátil k život, ledva s nami slovka prerečieš...

Anička: Radšej som nemala oči otvoriť...Srdce mi puká od žiaľu, že sa brat pre mňa vo väzení trápi... Určite by sa mu uľavilo. Ľahšie by znášal krivdu, ktorá sa mu stala, keby vedel, že aj keď som pre pozemský život stratená, žijem... Naozaj nejestvuje spôsob, ako by som sa mohla pred ním zjaviť ?

Viktória: A kto ti povedal, že taký spôsob nejestvuje?

Sasanka: O čom to hovoríš, Viktória?

Viktória: Vari si už zabudla, Sasanka, že sme ako kačičky na zem chodili a po belasej oblohe lietali?

Sasanka: A ty si zabudla, že sa už kačacieho peria nesmieme dotknúť, ak nechceme privolať na seba hnev našej kráľovnej?

Viktória: Ale Anička kráľovnej žiadny sľub nedala!

Anička: Nerozumiem, o čom sa tu rozprávate, milé priateľky...

Sasanka: O tajomstve, ktoré ti splní tvoje želanie...

Anička: Netrápte ma!

Viktória: Je to veľmi jednoduché...

Sasanka Stačí, ak sa oblečieš do kačacieho peria

Viktória ...a zmeníš sa na kačičku...

Sasanka: A môžeš zaletieť až k oblôčiku na veži...

Viktória ...kde väznia Janka...

Anička: Ale ako mu dám znamenie, že sa ukrývam v tom kačacom perí?

Sasanka: Úderom polnoci sa z teba až do svitania zase stane človek.

Anička: Ak sa mi to podarí sestričky, nikdy vám to nezabudnem...
Viktória: Ale zapamätaj si!
Sasanka Pred prvým slnečným lúčom sa musíš naspäť pod vodu vrátiť!
Viktória Ak by ťa tu ráno kráľovná nenašla,
Viktória a Sasanka ...zle by sa nám všetkým povodilo!

Hudobný motív

Zvuk: polnočné odbíjanie zvona

Anička: (v diaľke plače) ...Och, braček môj nešťastný...Čo ti to len porobili...Rúčky aj nôžky ti poviažali...Do veže zamurovali...Tvoj mladý život v rozpuku zastavili...

Filip: (volá)...Jonáš!...Jonáš!

Sluha:(pribieha, je rozospaný)...Čo sa deje, pane?...Kričíte ako o ratu!...Vari sa vám prisnilo niečo zlé?

Filip: Buď ticho a počúvaj!

Anička: (v diaľke plače)...Taký osud si nezaslúžiš,...braček môj milovaný...

Sluha: To len vietor vo veži kvíli...

Filip: Dievčenským hlasom?

Sluha: Idem zavolať strážu!

Filip: Radšej rýchlo prines rebrík!

Sluha: Uprostred noci?...Čo s ním chcete robiť, pane ?

Filip: Pozrieť sa, čo sa vo veži robí!

Sluha: Môže to byť nebezpečné!

Filip: Neboj sa, už som si flintu pripravil...Len už bež a sprav, čo ti vravím!

Hudobný predeľ

Zvuk: atmosféra noci, húkanie sovy, vietor

Sluha:(kričí na neho zdola)...Vidíte tam hore niečo, pane?

Filip: Je tu málo svetla...Zdvihni tú fakľu vyššie!

Sluha: Už je to lepšie?

Filip: Bože môj!

Sluha: Čo vravíte, pane?

Filip: V obloku sedí dievča!

Sluha: Nepočujem vás!

Filip: (pre seba)...Krásne ako obrázok!...Veď to je...(zakričí) Anička!

Anička: (vyľakaná)...Nieкто na mňa po mene volá!...Zbohom, braček, už musím ísť!

Janko: (z veže, nástojčivo)...Uvidím ťa ešte, sestrička?

Anička: Zajtra o polnoci za tebou zase priletím!

Zvuk: čarovný motív premeny na kačičku, šuchot odlietajúcich krídel

Filip: Čo sa mi marí?...Namiesto dievčaťa vidím zrazu kačku!...Čo sú to za čary!...
Áááá...

Zvuk: pád tela na zem, výstrel z pušky

Anička: (z diaľky) bolestivo zastoná zasiahnutá výstrelom

Sluha:(vyľakano)...Preboha, pane, neporanili ste sa?

Filip: Nič mi nie je, Jonáš...

Sluha:Na koho ste to strieľali?

Filip: Flinta sama vystrelila, keď som spadol z rebríka rovno na zem!

Sluha:Vy ste mi teda nahnali strachu!...Mohli ste sa zabiť!

Filip: A možno by to aj bolo lepšie...Ak ju už nikdy neuvidím, môj život nebude mať zmysel...

Sluha:(nedôverčivo)...O kom to hovoríte, pane?

Filip: Ten mládenec mal pravdu!...Jeho sestra je najkrajšia žena na svete!

Sluha:Asi sa vám niečo zdalo, pane...Odkiaľ by sa tu jeho sestra vzala?

Filip: Z neba...Aha,...zostali mi po nej tieto dve zlaté pierka...

Sluha:Blúznite, pane...Podťe, uložíť vás do postele...

Filip: Ale najskôr prikážem, aby Janka pustili z väzenia!...Je nevinný a ja som mu dlžný moju pokornú prosbu o prepáčenie.

Hudobný predel

Zvuk: atmosféra vodného kráľovstva

Viktória: Pozri sa, Sasanka, čo som našla...

Sasanka: Kačacia koža s dierou na krídle...

Viktória: Tak už vieš, odkiaľ má Anička na ruke tú hroznú ranu?

Sasanka: A chýbajú aj dve zlaté pierka...

Viktória: Ved' preto sa jej nechce rana zaceliť...

Anička: (prichádza a vzlyká)... Pomôžte mi, sestričky, prosím...Už tú bolesť nevydržím....Akoby som v ruke žeravý klinec mala...

Sasanka: Tu naše čary nepomôžu...

Viktória Rana sa zahojí, len ak nájdeš stratené zlaté pierka...

Sasanka Inak tvoja ruka nebude nikdy taká ako pred tým...

Anička: Potom sa musím po ne zaraz na zem vrátiť...

Viktória: S poraneným krídlom nedokážeš vzlietnuť...

Sasanka: Iba ak by ti pomohla kráľovná...

Anička: Kráľovnú nemôžem poprosiť o pomoc... Kvôli môjmu činu by ste pocítili jej hnev!

Viktória: Ale iba ona pozná liek na každú bolesť!

Kráľovná: (nahnevane prichádza)... Ani kráľovná nedokáže robiť zázraky, keď nechce!...Sľubovali ste, že si už s čarami dáte pokoj a toto je odplata za vašu neposlušnosť!

Sasanka: Potrestaj nás, kráľovná, ale nedovoľ, aby sa Anička na večné veky trápila!

Viktória: Previnila sa voči tvojim príkazom, ale spravila to iba z vrúcnej lásky k bratovi!

Viktória a Sasanka Odpusť jej!

Kráľovná: Potom jej zase iba láska môže odpomôcť od trápenia!... Len muž, ktorý si ju vezme za ženu nie pre jej krásu, ale pre ňu samotnú, ju zbaví bolesti. Až vtedy jej dovoľím opustiť naše kráľovstvo a vrátiť sa na pozemský svet.

Hudobný predel

Filip: Polnoc už odbila a tvojej sestry niet...

Janko: Vydržte, pane...Povedala, že sa vráti, určite svoj sľub dodrží...

Zvuk: kvakánie kačky, šuchot krídel

Janko: Nevravel som?... Už je tu...

Zvuk: čarovný motív premeny...

Filip: Je krásna...

Janko: Naozaj si ju chcete vziať za ženu?

Filip: Po ničom inom netúžim...

Janko: Nechám vás osamote...K vášmu vyznaniu tretieho netreba...

Filip: (šepne) Ďakujem ti, Janko...

Anička: (volá)...Braček môj, Janičko...Stratila som pierka, či si ich nenašiel?

Filip: Ja som našiel tvoje pierka...

Anička: (zľakne sa)...Pane,...kde sa tu beriete?

Filip: Čakám tu na teba celý svoj život, Anička...

Anička: S takými vecami sa nežartuje...

Filip: Nemám chuť žartovať, keď vidím ako ti krásna tvár od bolesti bledne...

Anička: Vráťte mi moje pierka a bolesť mi zaraz ustane!

Filip: Vrátim ti ich, ak mi sľúbiš, že už odo mňa nikdy neodídeš!

Anička: Načo by vám bola moja spoločnosť pane?...Som len chudobné dievča a vám sa určite vznešené panny núkajú!

Filip: Ale ja chcem iba teba, Anička moja...

Anička: Vráťte mi moje pierka...

Filip: A ty mi navždy odletíš!

Anička: Pane, ak som vám milá, tak mi pomôžte!

Filip: Ale najskôr mi sľúb, o čo ťa prosím!

Anička: Pustite ma, pane, to bolí!

Filip: Srdce mi trhá, keď to počujem, ver mi, ale nepustím ťa, kým mojou nebudeš!

Zvuk: čarovná premena na žabu...

Anička: (zmeneným hlasom)...Kva-kva- pusti ma, lebo ťa opl'ujem žabím slizom a naveky ten smrad zo seba nezmyješ!

Filip: Nepustím!

Zvuk: čarovná premena na vranu

Anička: (zmeneným hlasom)...Krá-krá- pusti ma, lebo ti zobákom oči vyďobem a ty navždy oslepneš!

Filip: Nepustím!

Zvuk: čarovná premena na hada

Anička: (zmeneným hlasom)...Sssss...pusti ma, lebo ťa hadím zubom uhryznem a môj zmijí jed ťa načisto zahubí!

Filip: Aj keby si sa na háved' celého sveta zmenila, aj tak ťa nepustím, lebo ťa nemilujem pre tvoju krásu, Anička, ale pre tvoje dobré srdce!

Hudobný motív

Zvuk: atmosféra svadby, hlasy, štrngot , smiech

Maliar: A či som tu dobre, na svadbe pána grófa Filipa a ružovej Aničky?

Janko: Vitajte, pán maliar!

Maliar: Janko, akýže som ti ja pán...

Janko: A veruže veľký,...pán umelec...Nebyť vášho umenia, tak sa nikdy nestanem grófovým švagrom a Anička nenájde svoje šťastie...

Maliar: Nie tak, Janko...To vy obaja ste si svoje šťastie vyslúžili svojou poctivosťou a dobrotou...Tak ako tvoja macocha s tou svojou podarenou dievkou zase k svojmu šťastiu prišli...

Janko: Len mi nevravte, že sa im dobre vodí?

Maliar: Vodí sa im tak, ako sa o to pričínili...Od lenivosti im nemá ani kto vodu podať, a tak chodia svorne po žobraní, odkázané na milosť cudzích ľudí...

Janko: Tak im treba...Iba Aničke o tom nevravte...To jej dobré srdiečko by sa nad nimi zase zľutovalo...

Maliar: A kdeže máš tú šťastnú nevestu?

Janko: Išla s mužom k jazierku...Po svadobnom obrade sa tam zčista- jasna objavili tri zlaté kačičky a jedna z nich, čuduj sa svete,...mala na hlave zlatú korunku...Tak im išli svorne zo svadobných koláčov nasypať...

Hudobný motív

K O N I E C